

- надання морально-психологічної допомоги жертвам злочинів, сім'ям загиблих в результаті злочинів;
- встановлення і підтримка добрих взаємовідносин з громадськими формуваннями;
- надання консультацій населенню з правових питань тощо.

Крім того, для підвищення рівня ефективності взаємовідносин міліції і народу необхідно:

1. Створити повноцінну правову базу для ефективної взаємодії органів внутрішніх справ з громадськістю, а також залучення представників усіх верств населення до охорони правопорядку та організації профілактичної роботи.
 2. Підвищити авторитет працівників міліції, забезпечити формування такого рівня взаємовідносин міліції і народу, щоб усі розроблені і впроваджені заходи, що вживають правоохоронні органи, сприймалися і підтримувалися усіма верствами населення.
 3. Забезпечити впровадження наукових рекомендацій та зарубіжного досвіду партнерських відносин поліцейських органів з населенням.
 4. Сприяти налагодженню системи інформування населення за допомогою засобів масової інформації з питань зміцнення правопорядку і боротьби зі злочинністю.
 5. Сприяти розвитку форм соціальної активності населення та міліції у зміцненні законності та правопорядку в країні.
- Заслугує на увагу зарубіжний досвід взаємодії поліції з населенням з застосуванням системи "паблік рилейшинз", яка є важливим методом зміцнення авторитету державних і недержавних інститутів у суспільній думці.

Література

1. Колєйчиков В. Троян О. Що береже моя міліція?// Віче. – 1994. - №10. - С.41.
2. Гадання "Соціс-Геллапа" на суспільній думці //Україна молода. – 1995. - № 17(335). – 28 лютого.
3. Заросило В. О. Громадяни та міліція: проблема зниження антагонізму // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. - 1996. - №4. – С.152.

А. Купін,
ад'юнкту Запорізького юридичного
інституту МВС України

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Проблеми побудови правової держави є надзвичайно актуальними для сучасного етапу розвитку України. Проголошення нашої держави в Конституції України правовою зумовлює необхідність їх практичного вирішення. Важливим елементом правової державності, умовою її здійснення є додержання принципу законності. Законність – фундаментальна категорія усієї юридичної науки та практики, а її рівень та стан є головними критеріями оцінки правового життя суспільства та його громадян. Жоден державний орган, посадова особа, організація, колектив, особа не повинні звільнятися від обов'язку підкорятися закону. Важливою умовою законності є чітке формулювання і закріплення в законодавстві правового статусу всіх учасників правовідносин, а також точне й неухильне додержання ними законів. Як зазначав І. Куян, законність – це режим (стан) відповідності суспільних відносин законам і підзаконним нормативно-правовим актам держави, який утворюється в результаті їх неухильного здійснення усіма суб'єктами права [1]. Будь-який закон жив тільки тоді, коли його положення виконуються, впливають на суспільні відносини та поведінку людей. Саме ця сторона права, яка пов'язана з життям закону, його дійсністю, характеризується поняттям "законність".

Ефективним засобом підтримання в суспільстві законності та правопорядку як елементів правової держави є юридична відповідальність взагалі та адміністративна зокрема.

Притягнення осіб до адміністративної відповідальності та накладення адміністративних стягнень нерозривно пов'язані з проблемами законності, точніше кажучи, з гарантіями останньої.

Застосування будь-якого засобу державного впливу на правопорушника повинно бути на підставі закону. Згідно зі ст. 7 Кодексу про адміністративні правопорушення України провадження по справах про адміністративні правопорушення здійснюється на підставі суворого дотримання законності. Законність при застосуванні адміністративних стягнень, в тому числі адміністративних стягнень у вигляді конфіскації та оплатного вилучення, – це здійснення всіх процесуальних дій у відповідності з вимогами ст.ст. 245-297 Кодексу про адміністративні правопорушення України.[2]

Встановивши порядок провадження, законодавство тим самим окреслило систему процесуальних гарантій, які забезпечують застосування адміністративних стягнень лише у випадках санкціонованих правом, в межах та у порядку, яке воно визначає. Ці гарантії взаємопов'язані та органічно доповнюють одна одну.

Окрім цього слід зазначити, що законність, яка є проявом загальної обов'язковості правових норм, потребує різних форм нагляду і контролю.

Одним з найефективніших видів контролю є судовий контроль. Взагалі контроль є одним з найбільш поширених і дієвих способів забезпечення законності. Його сутність полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює облік і перевірку того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання і реалізує свої функції. Крім цього, він забезпечує не тільки перевірку конкретних фактів, а й реалізацію норм адміністративного права під час їх регулятивного впливу на суспільні правовідносини.

Судовий контроль у механізмі забезпечення законності виконує важливу функцію вирішення правомірності дій державних органів та їх посадових осіб.

Необхідною передумовою забезпечення законності та дійового захисту прав та свобод громадян є адміністративні суди. Про необхідність їх запровадження в Україні та про реформування всієї системи адміністративної юстиції тривалий час велися дискусії.

Згідно зі ст.124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі. [3] Отже, як вже говорилося раніше, можна зробити висновок, що саме суди матимуть право застосовувати заходи адміністративної відповідальності, адміністративні стягнення. Побудова системи судів в Україні за принципом територіальності та спеціалізації дає можливість створити єдину систему адміністративних судів, які будуть розглядати і справи про адміністративні правопорушення.

Для повноцінної діяльності адміністративних судів необхідна, насамперед, правова база, яка регламентує виконання ними своїх функцій. Цій меті має відповідати Адміністративно-процесуальний кодекс України, норми якого встановлюватимуть

порядок та підстави перевірки законності адміністративних актів, а також визначатимуть компетенцію адміністративних судів, процедуру судочинства у справах, що виникають з адміністративно-правових відносин.

Все це має сприяти зміцненню законності, додержання якої є необхідним та найважливішим засобом охорони суб'єктивних прав громадян.

Література

1. Куян І. Адміністративна відповідальність як інструмент правової держави // *Право України*. – 1998. - №5. – С.66.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984 додаток до №51 ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
3. Конституція України // *Відомості Верховної Ради України*. - 1996.-№30.

В. Лапшин,
аспірант Ярославського державного
університету ім. П.Г. Демидова,
Російська Федерація

ПРАВОВОЙ АСПЕКТ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ЦЕЛЕВЫХ НАЛОГОВЫХ ЛЬГОТ

Одним из основных принципов политики правового государства в сфере экономической деятельности является обязанность каждого правильно, своевременно и в полном объеме исчислять и уплачивать законно установленные налоги и сборы. Уменьшение сумм, подлежащих перечислению в соответствующий бюджет, может быть осуществлено хозяйствующим субъектом только в связи с использованием налоговых льгот, которые предоставляются органами государственной власти для решения следующих задач: стимулирование производства продукции и оказания услуг для социально незащищенных слоев населения в целях понижения себестоимости; создание экономически благоприятных условий для повышения доходов малообеспеченных групп населения; привлечение инвестиций для развития какой-либо хозяйственной отрасли.

Весьма специфичный вид налоговых льгот был установлен Законом РФ "О закрытом административно-территориальном образовании (ЗАТО)" №3297-1 от 14.07.92 года. ЗАТО – это имеющее органы местного самоуправления территориальное образование, в пределах которого расположены промышленные предприятия по разработке, изготовлению, хранению и утилизации оружия массового поражения, переработке радиоактивных и других материалов, военные и иные объекты, для которых устанавливается особый режим безопасного функционирования и охраны государственной тайны, включающий специальные условия проживания граждан.

В начале 90-х годов XX века в России остро встал вопрос о финансировании указанных закрытых городов. Две трети жителей таких образований являются работниками одного градообразующего предприятия, выпускающего ядерную и иную науко- и энергоемкую продукцию для военно-промышленного комплекса РФ. Отсутствие государственного заказа на продукцию данного вида в 90-е годы XX века привело к продолжительным невыплатам заработной платы, сокращениям штата сотрудников предприятия и прочим социально-негативным явлениям.

Для решения проблемы финансирования администрации ЗАТО наделялись правом предоставления *целевых* налоговых льгот организациям, зарегистрированным на территории соответствующего образования и принявшим на себя обязательство выполнения "особо важного социального заказа", который сводился к периодическому перечислению организацией строго фиксированной суммы денежных средств на счет специального городского фонда. В зависимости от заинтересованности администрации в присутствии той или иной организации на своей территории, последняя могла получить 100%-ые льготы по уплате налогов в бюджеты всех уровней – от местного до федерального.

В результате принятия указанного закона проблема финансирования закрытых городов уже через несколько лет была полностью решена, однако, государственный бюджет стал нести большие потери из-за непоступления сумм соответствующих налогов. Ограничений у администраций ЗАТО по количеству организаций, которым предоставляются целевые налоговые льготы, не было никаких, потому для привлечения в городской бюджет максимального количества денежных средств администрации регистрировали и предоставляли целевые налоговые льготы всем желающим. В итоге такой деятельности государственный бюджет нес колоссальные убытки.

В марте 1999 года в ст.5 Закона были внесены существенные изменения: администрации сохраняли за собой право предоставления целевых налоговых льгот, но только тем организациям, которые имеют на территории соответствующего закрытого административно-территориального образования не менее 90% основных средств и осуществляют не менее 70% своей деятельности (в том числе не менее 70% среднесписочной численности организации должны составлять работники, постоянно проживающие на территории соответствующего закрытого административно-территориального образования и не менее 70% фонда оплаты труда должно выплачиваться работникам, постоянно проживающим на территории соответствующего закрытого административно-территориального образования). Одновременно администрация лишалась своего права предоставлять налоговые льготы тем организациям, руководство которых фактически никогда не осуществляло и не собиралось осуществлять финансово-хозяйственную деятельность на территории закрытого города.

Директорам организаций, с которыми администрации соответствующих ЗАТО уже заключили налоговые соглашения о предоставлении целевых налоговых льгот, было необходимо выполнить требования указанного Закона от 17.03.99 г., в противном случае пользование предоставленными налоговыми льготами признавалось противозаконным. Тем не менее, несмотря на изменения законодательства РФ о закрытых административно-территориальных образованиях, руководители ряда указанных организаций не предпринимали никаких мер по выполнению дополнительно установленных требований пользования предоставленными целевыми налоговыми льготами. В лучшем случае создавалась видимость осуществления деятельности на территории соответствующего образования. Подобное игнорирование требований законодательства мотивировалось тем, что, во-первых, налоговые льготы были предоставлены организации администрацией закрытого города путем заключения налогового соглашения до вступления в силу Закона РФ №67-ФЗ от 17.03.99 г. Во-вторых, в период действия налогового соглашения руководство организации добросовестно выполняло свои обязательства перед администрацией по особо важному социальному заказу, поэтому стороны заключенное налоговое соглашение не расторгают, и у налоговых органов нет законных оснований для привлечения организации и ее руководителей к ответственности. Это мнение нашло поддержку в арбитражной практике судов различных субъектов России.